

Loop geen onnodig risico

Consumenteninformatie van de AFM en het Nibud

Verstandig Lenen

 AFM
Autoriteit Financiële Markten

Een lening kan soms uitkomst bieden. Maar geld lenen kan ook voor problemen zorgen. In deze folder van het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) lees je waar je op moet letten voordat je een lening afsluit.

Wat doet het Nibud?

Het [Nibud](#) is een onafhankelijke stichting die consumenten helpt om grip te krijgen op hun geld. Het Nibud helpt je om inzicht te krijgen in je geldzaken. Ook helpt het Nibud ouders bij de financiële opvoeding van hun kinderen. Dat alles via [www.nibud.nl](#), brochures, boeken, nieuwsbrieven en per telefoon.

Wat doet de AFM?

De [AFM](#) is onafhankelijk en controleert ondernemingen die actief zijn in sparen, lenen, beleggen, verzekeren en pensioenen. De AFM let er op of financiële ondernemingen en pensioenuitvoerders hun klanten goed behandelen en juist informeren. De AFM geeft ook adviezen aan het ministerie van Financiën over nieuwe wetten en regels. Bij de AFM kun je onafhankelijke informatie krijgen via [www.afm.nl](#), folders, nieuwsbrieven en het [Meldpunt Financiële Markten](#).

Stap 1

Bekijk of een lening in je budget past

Lenen kost geld. Wie leent, betaalt [rente](#) en aflossing. Daardoor houd je minder geld over voor je andere uitgaven. **Maak voordat je gaat lenen een begroting van al je inkomsten en uitgaven.** Gebruik daarvoor het [Persoonlijk Budgetadvies](#) op [www.nibud.nl](#). Zo weet je welk bedrag overblijft om een nieuwe lening en de bijkomende kosten te betalen. Je kunt ook de [Risicometer Lenen van het Nibud](#) invullen. Deze rekentool laat zien of een lening binnen jouw budget past.

Kies voor sparen als je de mogelijkheid hebt. Vooral als je iets wilt kopen waar je kort plezier aan hebt, bijvoorbeeld een vakantie.

Alle leningen worden gemeld bij het Bureau Krediet Registratie (BKR).

Het BKR bewaart je gegevens tot vijf jaar nadat je leningen zijn terugbetaald. Dit kan gevolgen hebben voor bijvoorbeeld het verkrijgen van een hypotheek. Hoe hoger je lening, hoe minder je later kunt lenen voor een huis. Wil je weten hoe je geregistreerd staat bij het BKR? Je kunt je gegevens tegen betaling opvragen bij iedere bank in Nederland, ook als je daar geen klant bent. Ook kun je op afspraak je gegevens ophalen bij het BKR in Tiel.

Lees over de [verschillende leningen](#) aan het eind van deze folder.

Stap 2

Let op met wie je in zee gaat

[Informeer](#) of de aanbieder (vaak een bank) of bemiddelaar (financieel adviseur) een vergunning van de AFM heeft om leningen te verstrekken. Controleer dit via de [registers](#) van de AFM.

Zonder een vergunning een lening aanbieden of adviseren is **illegaal**. **Let op: betaal nooit vooraf voor een lening.** Op internet staan regelmatig advertenties, bijvoorbeeld waarin wordt aangegeven dat lenen met een BKR-notering mogelijk is. Na de betaling hoor je vaak niets meer. Let vooral goed op als er [gratis e-mailadressen](#) worden gebruikt (zoals gmail of hotmail). Stuur geen persoonlijke documenten naar deze e-mailadressen.

Hoewel het **verboden is om een vergoeding te vragen voor bemiddeling** bij een lening, komt het regelmatig voor dat er toch kosten in rekening worden gebracht. Bijvoorbeeld in de vorm van adviesvergoedingen voor bijverzekeringen. Wees dus kritisch op het aanbod en de bijbehorende kosten.

Pas ook op met [huisbezoeken](#). Hiervoor worden vaak kosten gerekend. Een advies over een lening kan ook telefonisch of per e-mail. Overweeg dus of een huisbezoek echt noodzakelijk is, en vraag vooraf altijd naar de bijbehorende kosten. Een adviseur mag alleen bij jou thuis langskomen als jij zelf duidelijk om het huisbezoek hebt gevraagd. Als de adviseur initiatief neemt voor het huisbezoek is er sprake van verboden [colportage](#).

Stap 3

Kijk en vergelijk

- Vraag **minimaal twee offertes** op en vergelijk.
- **Betaal geen advieskosten voor het (over)sluiten van een lening.** De adviseur ontvangt al een vergoeding van de verstrekker van de lening.
- Voor [het bemiddelen in eventuele bijverzekeringen](#), zoals verzekeringen voor arbeidsongeschiktheid, werkloosheid of overlijden, mag een adviseur wel kosten in rekening brengen. Deze kosten moeten wel vooraf duidelijk zijn. **Let op dat je niet teveel betaalt.**
- **Bijverzekeringen zijn niet verplicht.** Advies daarover ook niet. En wanneer je besluit een verzekering af te sluiten, mag je zelf bepalen bij wie je dat doet.
- **De looptijd** Wanneer is de lening afbetaald?
- **De totale kosten van de lening** Wat ga je voor de lening, rente en eventuele kosten voor bijverzekeringen betalen?
- De [debetrentevoet](#) Dat is het rentepercentage op jaarbasis.
- Het [jaarlijkse kostenpercentage](#) Dat is het rentepercentage op jaarbasis inclusief alle andere kosten die je moet betalen voor de lening.

Stap 4

Neem de tijd en controleer

Het afsluiten van een lening is een belangrijke beslissing. Je zit er voor langere tijd aan vast. **Kies dus de juiste lening en neem daarvoor genoeg tijd.** Sluit nooit direct een lening af na het ontvangen van de offerte. Laat je ook niet onder druk zetten. De meeste mensen nemen minimaal drie dagen de tijd.

Loop [alle stappen](#) nog eens rustig na.

Vragen die je jezelf kunt stellen:

- Weet ik zeker dat mijn aanbieder of bemiddelaar een [vergunning](#) heeft van de AFM?
- Weet ik zeker dat de lening binnen mijn budget past?
- Moet ik de adviseur betalen? Zo ja: waarvoor zijn deze extra kosten? Je hoeft immers [niet te betalen](#) voor advies over de lening.
- Als je betaalt voor verzekeringsadviezen: vind ik deze kosten wel redelijk?
- Welk bedrag kan ik maandelijks missen om de kosten van een lening (aflossing + rente) te betalen?
- Uit welke [soorten leningen](#) kan ik kiezen?
- Heb ik verschillende leningen met elkaar vergeleken?
- Ken ik de voorwaarden en de totale kosten van de lening die ik kies?
- Mag ik de lening vervroegd aflossen en moet ik daar kosten voor betalen?

Stap 5

Vragen/klachten?

Heb je [klachten](#) over een kredietaanbieder of bemiddelaar?

Schrijf een brief of e-mail naar de aanbieder van het krediet of de bemiddelaar, bijvoorbeeld wanneer je onterecht een vergoeding hebt betaald voor jouw lening. Meld de klacht ook aan het [Meldpunt Financiële Markten](#) van de AFM. Ook als je twijfels hebt of jouw aanbieder of bemiddelaar een vergunning van de AFM heeft. De AFM kan jou niet helpen bij het oplossen van geschillen. Daarvoor moet je naar het Klachteninstituut Financiële Dienstverleners (Kifid) of naar de rechter. De AFM kan besluiten om te onderzoeken of de kredietaanbieder of bemiddelaar de regels heeft overtreden. Als het nodig is, kan de AFM met de onderneming gaan praten, een boete opleggen of de vergunning intrekken. Lees ook de AFM folder '[Een financiële klacht?](#)'.

Heb je problemen met het afbetalen van de lening?

Kijk op www.nibud.nl voor het [Persoonlijk Budgetadvies](#). Maak een overzicht van je inkomsten en uitgaven en kijk of je kunt besparen. Op www.zelfjeschuldenregelen.nl lees je hoe je betalingsproblemen kunt aanpakken. Je kunt ook naar de afdeling Sociale Zaken in jouw gemeente of naar de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet ([NVVK](#)). Zij kunnen je informeren over schuldhulpverlening.

Welke soorten leningen zijn er?

De meest voorkomende leningen zijn:

Persoonlijke lening: je bespreekt vooraf de looptijd van de lening, de hoogte van de rente en de totale kosten. Je kunt niet opnieuw geld opnemen, ook al is een deel van de lening terugbetaald.

Doorlopend krediet: je leent tot een afgesproken bedrag (de kredietlimiet). Er is geen vaste looptijd en de rente is variabel. Als je de lening aflost kun je opnieuw geld opnemen tot het afgesproken bedrag.

Bij leningen krijg je het geld niet altijd rechtstreeks. Je hebt ook een lening als je iets aanschaft wat je later of in termijnen betaalt. Bijvoorbeeld een postorderkrediet, een autokrediet, betalen met een winkelpas of met een creditcard. Vaak betaal je hier een hoge rente voor.

Geoorloofde debetstand (roodstand): Je hebt ook een lening als je meer geld kunt opnemen dan het bedrag dat op je rekening staat. Vaak betaal je hier een hoge rente voor.

Studielening van de overheid: Je leent bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO-IB groep). Studieleningen worden niet geregistreerd bij het BKR. De lening moet je in maximaal vijftien jaar aflossen. Je begint met aflossen twee kalender jaren na het beëindigen van je studie. Je betaalt minder rente als je eerder begint met aflossen.

Handige telefoonnummers en adressen

Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO)

www.duo.nl | 050 - 599 77 55

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid)

Postbus 93257 | 2509 AG Den Haag

www.kifid.nl | 070 - 333 89 99

Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud)

www.nibud.nl | www.nibud.nl/risicometerlenen |

www.zelfjeschuldenregelen.nl | www.nibud.nl/winkel |

0800 - 221 21 21 (gratis)

De Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK)

info@nvvk.eu | www.nvvk.eu | 070 - 384 72 50

Stichting Bureau Krediet Registratie (BKR)

www.bkr.nl | 0900 - 257 84 35 (€ 0,15 per minuut)

Autoriteit Financiële Markten (AFM) | Meldpunt Financiële Markten

Postbus 11723 | 1001 GS Amsterdam | info@afm.nl | www.afm.nl

www.weetwatjeweet.nl | 0900 - 540 05 40 (€ 0,05 per minuut)

Wij hebben deze folder met zorg geschreven. De informatie wordt vrijblijvend verstrekt. De AFM en het Nibud kunnen niet garanderen dat de informatie compleet of actueel is. Je kunt aan deze informatie geen rechten ontleen. De AFM en het Nibud zijn niet aansprakelijk voor de gevolgen van het gebruik van deze informatie.

November 2012

